

Štvrtok 17. novembra 2005

91. vyzýva Komisiu, aby jasným a transparentným spôsobom oznámila, aké prostriedky už vyčlenila na „jadrovú bezpečnosť“ a „nešírenie ZHN“;
92. vyzýva Komisiu, aby jasným a transparentným spôsobom uviedla, aké prostriedky sú potrebné na nevyhnutný príspevok Spoločenstva k stratégii EÚ proti ZHN v roku 2006 a v rámci nového finančného výhľadu na roky 2007 – 2013, a aby pritom jasne rozlíšila okruhy „jadrová bezpečnosť“ a „nešírenie ZHN“;
93. v záujme toho vyzýva Komisiu, aby vypracovala zoznam priorít a odhadovaných nákladov na opatrenia potrebné na splnenie jej záväzku v rámci globálneho partnerstva G8, ako aj na rozšírenie jej činností nad rámec Spoločenstva nezávislých štátov s cieľom uspokojiť globálne potreby;
94. vyzýva Radu, Komisiu a členské štáty, aby podporovali konkrétne projekty realizované multilaterálnymi inštitúciami, akými sú napríklad IAEA a OZCHZ, a aby v prípade potreby poskytli finančné zdroje;
95. vyzýva najmä členské štáty, aby poskytli finančné prostriedky podľa zoznamu priorít ÚOZ na kontroly vývozu a programy technickej pomoci;
96. zastáva názor, že predchádzanie sporom ani riadenie krízových situácií by nemalo byť financované z preventívneho rozpočtu ZHN a že vysoké ambície vyjadrené v stratégii ZHN a podporované všetkými európskymi inštitúciami a členskými štátmi si vyžadujú primeranú úroveň financovania; v tejto súvislosti pripomína narastajúce ťažkosti s financovaním nedávnych iniciatív (konkrétne obnovenie Spoločnej akcie s OZCHZ a novú Spoločnú akciu na podporu DTBZ) z rozpočtu SZBP alebo nástrojov Spoločenstva;
97. v rámci diskusií o finančnom výhľade na roky 2007 – 2013 preto navrhuje prehodnotiť medziinštitucionálnu dohodu zo 6. mája 1999 a zriadiť v rámci rozpočtu Únie osobitnú rozpočtovú položku na financovanie všetkých činností týkajúcich sa problematiky ZHN bez ohľadu na to, či patria do rámca Spoločenstva alebo SZBP, pri súčasnom dodržiavaní príslušných rozhodovacích postupov, ako aj kompetencií Rady, Komisie a osobného zástupcu;

*
* *

98. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil terajšiemu predsedníctvu Rady, Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi OSN, vládam a parlamentom USA, Ruska, Číny, Izraela, Indie, Pakistanu, Iránu a Severnej Kórey, a všetkým ostatným zmluvným stranám ZNJZ a členom IAEA.

P6_TA(2005)0440

Verejné obstarávanie obranných zariadení

Uznesenie Európskeho parlamentu o Zelenej knihe o verejnom obstarávaní obranných zariadení (2005/2030(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej články 95 a 296,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby⁽¹⁾, a najmä na jej článok 10,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114.

Štvrtok 17. novembra 2005

- so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a stanoviská Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A6-0288/2005),
- A. keďže článok 296 zmluvy ustanovuje odchýlku na ochranu základných záujmov v oblasti národnej bezpečnosti, ktoré sa týkajú výroby alebo obchodovania so zbraňami, muníciou a vojenským materiálom, ktorá sa často zneužíva i napriek tomu, že tento článok taktiež ustanovuje, že opatrenia prijaté v zmysle tejto odchýlky nesmú nepriaznivo ovplyvňovať podmienky hospodárskej súťaže na spoločnom trhu v oblasti výrobkov, ktoré nie sú osobitne určené na vojenské účely,
- B. keďže článok 10 smernice 2004/18/ES ustanovuje, že s ohľadom na článok 296 sa uvedená smernica vzťahuje na zákazky udelené v oblasti obrany,
- C. keďže Súdny dvor rozhodol, že článok 296 nie je všeobecnou, automatickou odchýlkou, že jeho použitie treba v jednotlivých prípadoch odôvodniť, že jeho použitie je odôvodnené iba v tom prípade, ak je to potrebné na dosiahnutie cieľov týkajúcich sa zabezpečenia príslušných bezpečnostných záujmov a že dôkazné bremeno leží na príslušnom členskom štáte,
- D. so zreteľom na hospodársky význam verejného obstarávania obranných zariadení na vnútornom trhu, napätú situáciu v rozpočtoch členských štátov, obmedzenie rozpočtových výdavkov, ktoré musia vykonať členské štáty, a na a značné zaťaženie daňových poplatníkov výdavkami na obranu,
- E. uvedomujúc si špecifiká trhov s obrannými zariadeniami, najmä s ohľadom na rozhodujúcu úlohu štátu, dôležitosť bezpečnosti pri verejnom obstarávaní zbrojných zariadení a špecifiká roztrieštených štruktúr týchto trhov, čo dokazuje napríklad výrazne obmedzený počet dodávateľov a kupujúcich, týkajúce sa dokonca i monopolov,
- F. keďže roztrieštenosť trhu so zbrojnými zariadeniami v Európe je jednou z príčin nedostatkov európskych vojenských schopností,
- G. keďže hermetická segregácia trhov so zbrojnými zariadeniami je taktiež dôvodom nedostatočnej štandardizácie, čoho dôsledkom je absencia interoperability jednotlivých systémov v Európe, ako aj sťaženie spolupráce pri medzinárodných operáciách,
- H. keďže skutočnosť, že sa uplatňuje 25 rôznych súborov pravidiel pre verejné obstarávanie je prekážkou uskutočňovania Akčného plánu európskych schopností (ECAP),
- I. keďže rozhodujúcimi kupujúcimi zbrojných zariadení sú výlučne vlády 25 členských štátov, pričom šesť z nich realizuje nákup 90 % zbrojných zariadení a v niektorých prípadoch majú podiel na zbrojnom priemysle,
1. víta Zelenú knihu predloženú Komisiou dňa 23. septembra 2004 (KOM(2004)0608) a podporuje Komisiu v jej snahách prispievať k postupnému utváraniu európskeho trhu s obrannými zariadeniami, ktorý by bol medzi jednotlivými členskými štátmi transparentnejší a otvorenejší a ktorý, rešpektujúc špecifiká daného sektora, by viedol k zvýšeniu ekonomickej efektívnosti, ako aj konkurencieschopnosti a spoločnej bezpečnosti všetkých členských štátov;
2. berie s plnou vážnosťou na vedomie cieľ zmlúv, na ktoré nadväzuje Zmluva o Ústave pre Európu, aby sa súdržnosť medzi členskými štátmi posilňovala i prostredníctvom spolupráce v oblasti zbrojných zariadení;

⁽¹⁾ Najmä rozhodnutie vo veci C-222/84 Johnston, Zb. 1986, s. 1651 a vo veci C-414/97 Komisia vs. Španielsko, Zb. 1999, s. I-5585.

Štvrtok 17. novembra 2005

3. vyzýva členské štáty a priemysel, aby zanechali desaťročia pretrvávajúce výhrady voči celoeurópskemu trhu s obrannými zariadeniami a otvorili novú etapu spolupráce na základe inovatívnej stratégie;
4. súhlasí s Komisiou, že súčasná politika „juste retour“ a kompenzácie v oblasti verejného obstarávania vojenských zariadení vedú k rozsiahlemu narušeniu hospodárskej súťaže a k umelej delbe práce medzi priemyselnými partnermi a vo výraznej miere bránia efektívnosti verejného obstarávania;
5. súhlasí s Komisiou, že európsky trh s obrannými zariadeniami je potrebný na zníženie nákladov na vojenské výdavky a na zvýšenie výkonnosti vojenskej výroby v záujme európskych daňových poplatníkov;
6. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby sa nespochybnovala úloha Únie ako civilnej moci, a to najmä v súvislosti s výkonnejším európskym zbrojným priemyslom;
7. zdôrazňuje, že zvýšená výkonnosť priemyslu by mala slúžiť na ochranu európskych vojakov v nasadení a mala by byť na prospech európskym občanom;
8. zdôrazňuje, že na úrovni EÚ sa musia podniknúť všetky kroky na zvýšenie harmonizácie a štandardizácie otázok verejného obstarávania obranných zariadení v súlade s prijatými normami NATO pre interoperabilitu a s konkrétnymi potrebami Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky a že pri tomto procese by malo byť prioritou všetkých členských štátov odstránenie nedostatkov ECAPu;
9. súhlasí s Komisiou, že na národné agentúry pre verejné obstarávanie obranných zariadení by sa mal vyvinúť tlak s cieľom zmeniť všeobecnú prax využívania odchýlky v zmysle článku 296 a prijať opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa na verejné obstarávanie obranných zariadení vzťahovali vo väčšej miere právne predpisy Spoločenstva než vnútroštátne právne predpisy;
10. verí, že Komisia by mala prijať vysvetľujúce oznámenie o svojom rozhodnutí zastaviť zneužívanie článku 296 a súčasne by mala začať práce na novej smernici prispôbenej špecifikám oblasti obrany na účely verejného obstarávania zbraní, munície a vojenského materiálu v zmysle článku 296;
11. zastáva názor, že vysvetľujúce oznámenie by malo vysvetliť uplatňovanie článku 296 na základe príslušnej judikatúry Súdneho dvora, a predovšetkým by malo objasniť skupiny výrobcov a jednotlivé kroky postupu verejného obstarávania zbrojných zariadení, na ktoré sa vzťahuje odchýlka, ako aj rozsah základných bezpečnostných záujmov;
12. považuje reštriktívny výklad národných bezpečnostných záujmov za vhodný s ohľadom na to, že členských štátov sú už vzájomne závislé v takých oblastiach akými sú napríklad menové veci a energetika; kladie si otázku, v akom rozsahu je v súčasnosti vôbec ešte možné efektívne oddeliť národné od spoločných európskych bezpečnostných záujmov;
13. dokázal by si predstaviť dobrovoľný záväzok členských štátov odvolávať sa na odchýlky len v niekoľkých ojedinelých prípadoch, keďže článok 296 by bolo možné prepracovať výlučne na základe zmeny a doplnenia zmluvy; zároveň víta záväzok priemyslu zúčastniť sa vypracovania kódexu správania sa pri obstarávaní obranných zariadení;
14. uvedomuje si, že klasické smernice týkajúce sa verejného obstarávania zbrojných zariadení sú pre obstarávanie s ohľadom na špecifiká tejto oblasti vhodné len v obmedzenej miere;
15. verí, že v súvislosti s novou smernicou by sa mohli zväziť tak povinné, ako aj voliteľné nástroje v súvislosti s postupom verejného obstarávania; domnieva sa, že dôraz by sa mal klást' na zabezpečenie väčšej transparentnosti a spravodlivosti pri zadávaní zákaziek; upozorňuje na to, že okrem samotného obstarávania zariadení bude treba zohľadniť ďalšie aspekty, ako napríklad výskum a vývoj, dohody o kompenzáciách, údržba, oprava, zabezpečenie dodatočnej výzbroje a odborné vzdelávanie;

Štvrtok 17. novembra 2005

16. pokladá možnosť rokovaní v rámci postupov verejného obstarávania za podstatnú, najmä vtedy, ak sa netýka štandardných výrobkov;

17. pokladá za nevyhnutné, aby existovala intenzívna konzultácia zúčastnených strán pri vypracovávaní návrhu smernice a zdôrazňuje potrebu štúdie o dôsledkoch na dané odvetvie a štúdie o dôsledkoch zahraničných vzťahov;

18. poukazuje na prítomnosť mnohých malých a stredných podnikov v tomto sektore (MSP), ktoré sa vyznačujú vysokým stupňom špecializácie a výkonnosti; usiluje sa o dosiahnutie takého stavu, aby MSP s duálnymi vojenskými a civilnými technológiami mohli profitovať z otvorenia trhu;

19. nalieha na členské štáty, aby aktívne spolupracovali s Komisiou na príprave novej smernice a poskytlí Európskej obrannej agentúre (EDA) pokyny na to, aby ako prvý krok vypracovala kódex správania pre oblasť verejného obstarávania obranných zariadení v zmysle článku 296; zastáva názor, že tento kódex správania by sa mal uplatniť na zmluvy podľa článku 296, aby sa v odvetví zaviedla hospodárska súťaž a transparentnosť vo väčšom rozsahu; zastáva názor, že na tomto procese by sa mali v súlade s príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi zúčastniť národné parlamenty; domnieva sa, že by mali prebehnúť konzultácie s Európskym parlamentom;

20. domnieva sa, že kódex správania by mal:

- a) členským štátom poskytnúť mechanizmus na konzultácie o výskume a vývoji a verejnom obstarávaní;
- b) vymedziť predpoklady využívania výnimky podľa článku 296 a zabezpečiť požadovanú transparentnosť dôvodov na vyňatie a neuverejňovanie informácií;
- c) poskytnúť informácie o politikách cezhraničnej hospodárskej súťaže a premiestňovania obranných zariadení;
- d) poskytnúť informácie o pravidlách spravodlivej hospodárskej súťaže a štátnej pomoci, aby sa zabránilo narušeniam hospodárskej súťaže;
- e) stanoviť kritériá na spôsobilosť a výber dodávateľov;
- f) stanoviť kritériá na vytvorenie podmienok pre európsky trh s obrannými zariadeniami, vzťahujúce sa na kľúčové bezpečnostné záujmy členských krajín, ktoré by v strednodobom rámci mohli v závislosti od pokroku pri vytváraní trhu nadobudnúť formu smernice o zbraniach, munícii a vojnovom materiáli;
- g) stanoviť všeobecný smer toho, ako postupovať pri kompenzáciách;

21. vyzýva Komisiu, aby úzko spolupracovala s EDA s cieľom vypracovať súbežne komplexný akčný plán so sprievodnými opatreniami pre príslušné oblasti, ako sú bezpečnosť dodávky, prevoz a vývoz, ktoré sú potrebné na vytvorenie prostredia s rovnakými pravidlami pre všetkých pre spravodlivú hospodársku súťaž v rámci EÚ, ako aj pre spoľahlivé štatistické informácie o trhu;

22. domnieva sa, že úspechy dosiahnuté v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a v rámci vnútorného trhu vytvorili dôveru pre uskutočnenie nových krokov v tejto dôležitej oblasti;

23. poukazuje na viaceré prekážky pre zadávanie zákaziek na základe hospodárskej súťaže, ktoré nie sú vlastné povahe verejného obstarávania ako takého, ako napríklad:

- obmedzenia pri cezhraničnom obchodovaní so zbrojnými zariadeniami v rámci EÚ,
- uplatňovanie politického vplyvu na rozhodnutia o zadávaní zákaziek,
- výrazný štátny vplyv na zbrojárské podniky,

Štvrtok 17. novembra 2005

- nedostatok kontroly príspevkov,
- nedostatočná spolupráca v oblasti výskumu (aj v oblasti politiky výskumu EÚ),
- chýbajúce pravidlá trhu na globálnej úrovni;

a vyzýva Komisiu, aby súbežne s touto iniciatívou prijala zodpovedajúce opatrenia a začala sa týmito otázkami zaoberať;

24. zdôrazňuje potrebu dodržiavať zásadu predbežnej opatrnosti v obchodných vzťahoch s tretími krajinami, pokiaľ ide o možné miesto určenia zbraní, ako aj hospodárske a sociálne podmienky a dodržiavanie ľudských práv v nakupujúcich krajinách;

25. uznáva, že problémy pri verejnom obstarávaní obranných zariadení v EÚ čiastočne vyplývajú z nedostatku skutočného vzájomného obchodu so Spojenými štátmi; preto kladie otázku, či by sa nemalo národným agentúram pre verejné obstarávanie obranných zariadení odporučiť, aby uskutočňovali viac európskych nákupov, aby v určitých odvetviach strategicky posilnili európsky priemysel s obrannými zariadeniami; je presvedčený, že nové právne predpisy EÚ o verejnom obstarávaní obranných zariadení by sa nemali využívať ako nástroj umožňujúci obchodným záujmom Spojených štátov jednostranne preniknúť na európske trhy pre verejné obstarávanie obranných zariadení;

26. zároveň sa však domnieva, že je nevyhnutné, aby všetky členské štáty dodržiavali Spoločný zoznam vojenského materiálu Európskej únie (zariadenie, na ktoré sa vzťahuje Kódex správania sa členských štátov pri vývoze zbraní) prijatý Radou dňa 25. apríla 2005⁽¹⁾; vyzýva Komisiu, aby monitorovala a vyhodnotila dodržiavania tohto zoznamu;

27. vyzýva Komisiu spolu s EDA, aby predložili dlhodobé návrhy určujúce, ako môže užšia späťosť trhov verejného obstarávania EÚ a Spojených štátov, a tiež krajín akou je napríklad Ukrajina a v určitých odvetviach aj Rusko, umožniť väčší výber a účinnejšiu špecializáciu;

28. žiada Komisiu, aby preskúmala, či členské štáty klasifikujú pri určitých príležitostiach zariadenia a technológie dvojakého použitia ako vojenské, čím sa vyhýbajú uplatňovaniu právnych predpisov Spoločenstva o verejnom obstarávaní;

29. zdôrazňuje vedúcu úlohu EDA a ostatných subjektov, ktoré sa v súčasnosti zaoberajú problematikou verejného obstarávania zbrojných zariadení;

30. súhlasí, že odstránenie roztrieštenosti trhu s obrannými zariadeniami spôsobí zvýšenie konkurencieschopnosti priemyslu v dôsledku vyššej výroby, vyššej rentability výskumu a lepšej schopnosti presadiť sa na svetovom trhu; zároveň zdôrazňuje, že treba v plnej miere uplatňovať dobrovoľné obmedzenia vývozu do tretích krajín ustanovené v kódexe správania pri vývoze zbraní z roku 1998;

31. považuje otvorenie trhu za predpoklad posilnenia ekonomicky životaschopného zbrojného priemyslu EÚ, rozvoja samostatnej a funkčnej priemyselnej základne pre nákladovo efektívnejšie verejné obstarávanie, ako aj zabezpečenia potrebných kapacít v oblasti obrany; tiež sa domnieva, že neodvratná koncentrácia zbrojného priemyslu by mala podliehať intenzívnejšiemu monitorovaniu a kontrole zo strany generálneho riaditeľstva Komisie pre hospodársku súťaž, pokiaľ ide o uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva z oblasti hospodárskej súťaže, aby nedošlo k ohrozeniu výhod hromadnej výroby sektorovými monopolmi a s nimi súvisiacou trhovou mocou podnikov;

32. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii a vládam členských štátov.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 127, 25.5.2005, s. 1.